

Budgetnotat 1:

Budgetstrategi 2020-27

Allerød
Kommune

Indholdsfortegnelse

Budgetstrategi 2020-27 _____	2
Fase 1: Forberedelse og idégenerering _____	3
Fase 2: Fagudvalgenes budgetproces _____	4
Fase 3: Borgmesterens budgetoplæg og budgetforhandlinger _____	6
Fase 4: Implementering af budget 2020-27 _____	7
Åbenhed og høring i budgetprocessen _____	8
Bilag 1: Oversigt over budgetprocessen for 2020-27 _____	9

Budgetstrategi 2020-27

Indledning

Budgetstrategien er den årlige proces for at lægge budgettet for det kommende år og de følgende overslagsår. Budgetprocessen fokuserer på de konkrete tilpasninger og politiske prioriteringer i budgettet. Budgetprocessen er således et element i den overordnede og strategiske udvikling af kommunen, hvor også langsigtede udviklingstiltag og formuleringen af politikker og strategier spiller en væsentlig rolle.

Formålet med budgetstrategien er at sikre et gennearbejdet og velkvalificeret budgetmateriale, der kan danne grundlag for borgmesterens budgetforslag 2020-27 og de efterfølgende budgetforhandlinger. Strategisk er det hensigten, at budgetprocessen skal understøtte realiseringen af byrådets vision "Tæt på hinanden – tæt på naturen".

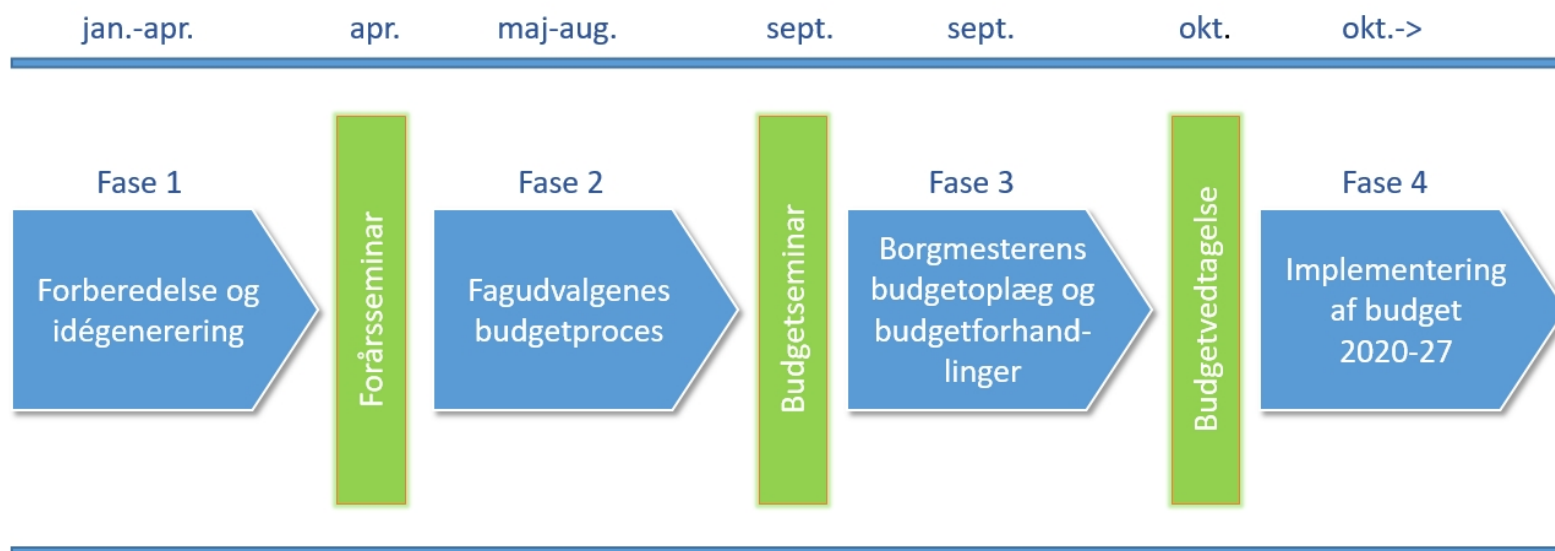
Budgetproces i fire faser

Budgetprocessen er tilrettelagt i nedenstående fire faser, adskilt af et forårsseminar og et budgetseminar. På de følgende sider er de fire faser nær-

mere beskrevet, og den samlede tidsplan for budgetprocessen fremgår af bilag 1. Forvaltningen understøtter processen med sager til fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd, som bl.a. omfatter seks budgetnotater og tre kataloger med forslag til politiske prioriteringer:

Fagudvalgenes kataloger med forslag	Budgetnotater
▪ Effektiviseringskatalog ▪ Omprioriteringskatalog med forslag til servicereduktioner ▪ Katalog med politiske ønsker til budgettet	1. Budgetstrategi 2. Rammevilkår og budgetrammer 3. Befolkningsprognose 4. Nøgletalsnotat 5. Kvalitetsnotat 6. Administrativt budgetgrundlag

Den løbende budgetopfølgning er tilrettelagt, så den understøtter budgetprocessen. De forventede regnskaber for 2019 fremlægges i maj, august og november.

Fase 1: Forberedelse og idégenerering

I den første fase af budgetprocessen vil Byrådet, Økonomiudvalget og fagudvalgene:

- Godkende Budgetnotat 1: Budgetstrategien for budget 2020-27.
- Orienter sig i kommunens samlede økonomiske rammevilkår (Budgetnotat 2) og ændringerne i befolkningens demografiske sammensætning (Budgetnotat 3).
- Afklare hvilke større politiske spørgsmål og ønsker, der skal indgå i den videre budgetproces for 2020-27 og afgive disse senest den 29. marts.
- Afholde Forårsseminaret for Byrådet den 26-27. april.

Analysér af konkrete områder

Økonomiudvalget drøfter i marts muligheden for at arbejde med analyser af konkrete områder i budgetlægningsprocessen.

Budgetnotat 2: Rammevilkår og budgetrammer

I budgetnotat 2 orienteres om rammevilkårene for budget 2020-27 samt fagudvalgenes budgetrammer, med udgangspunkt i det vedtagne budget og de aktuelle foreløbige budgetforudsætninger

Budgetnotat 3: Befolkningsprognose

I budgetnotat 3 orienteres om ny befolkningsprognose med udgangspunkt i nye tal fra Danmarks Statistik. Udviklingen i befolkningens størrelse, alders

sammensætning og fordeling på bydele har betydning for omfanget og den geografiske fordeling af de kommunale serviceydelser. Befolkningsprognosen bruges i budgetlægningen til at give et kvalificeret skøn over udviklingen i antallet af børn, ældre og skatteydere i kommunen.

SVBU og BSU skal med udgangspunkt i ny befolkningsprognose tage stilling til nødvendige kapacitetstilpasninger. Konsekvenser for driftsbudgettet indarbejdes i det administrative budgetgrundlag i budgetnotat 6 i overensstemmelse med tildelingsmodeller, mens eventuelle nødvendige anlægsinvesteringer drøftes og prioriteres i fagudvalgene.

Større politiske spørgsmål og ønsker

I budgetprocessen er der lagt vægt på, at alle større politiske spørgsmål og ønsker indgår tidligt i processen, så budgetforhandlingerne sker på et velkvalificeret grundlag. Byrådet sætter med budgetstrategien derfor en frist for alle større spørgsmål og ønsker der kan indgå i budget 2020-27. Fristen er sat til den 29. marts. Økonomiudvalget forelægges en oversigt på møde den 9. april.

Forårsseminar for byrådet den 26-27. april 2019

Fase 1 af budgetprocessen afsluttes med Byrådets forårsseminar. Formålet med forårsseminaret er, at byrådet politisk kan drøfte den strategiske og fysiske udvikling af kommunen set over en årrække. Programmet for seminaret besluttet af Økonomiudvalget på mødet i marts.

JANUAR	MARTS	APRIL
Økonomiudvalg og Byråd beslutter Budgetnotat 1: Budgetstrategi for 2020-27.	Fagudvalgene orienteres om budgetstrategien og beslutter dialogproces for udvalgets område. Budgetnotat 2: "Rammevilkår og budgetrammer" behandles i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd. Frist for større politiske spørgsmål og ønsker er den 29. marts.	Budgetnotat 3: Befolkningsprognose behandles i Økonomiudvalg og fagudvalg. Forårsseminar for Byrådet den 26-27. april.

Fase 2: Fagudvalgenes budgetproces

I den anden fase af budgetprocessen omsættes input fra fase 1 til konkrete forslag til budgetændringer, der kan indgå i de politiske budgetforhandlinger.

Fagudvalgenes opgave er, at:

- Indstille forslag til effektiviseringer til Økonomiudvalget og Byrådet.
- Behandle og prioritere initiativsager om større politiske spørgsmål og ønsker til brug for budgetforhandlingerne i fase 3.
- Behandle og prioritere konkrete forslag til servicereduktioner til brug for budgetforhandlingerne i fase 3.

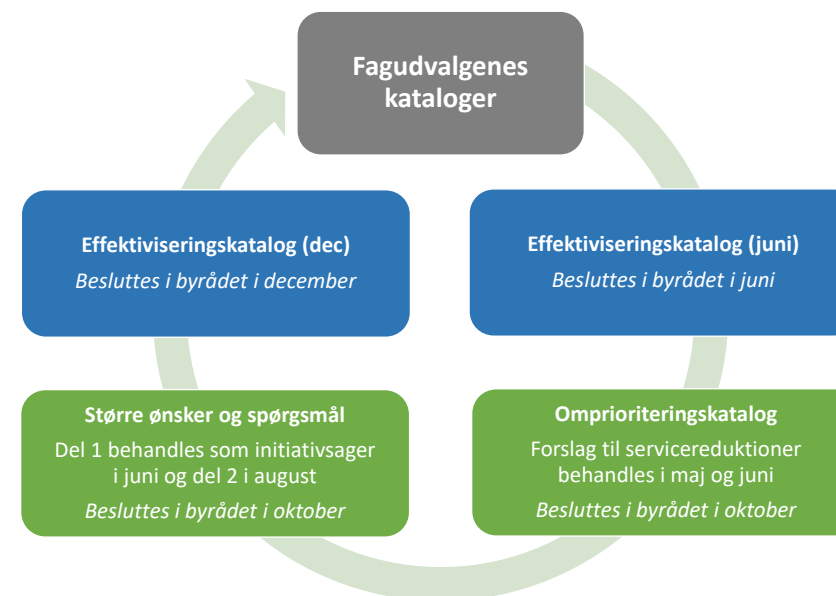
Målet med fase 2 er at fagudvalgene forbereder de beslutningsforslag der skal indgå i budgetforhandlingerne i fase 3. Der arbejdes derfor politisk både med forslag til effektiviseringer, nye initiativer til drift og anlæg, samt forslag til servicereduktioner. Fase 2 afsluttes i august med, at Økonomiudvalget og Byrådet i budgetnotat 6 orienteres om det administrative budgetgrundlag.

Effektiviseringskatalog juni

Fagudvalgenes arbejde med effektiviseringer af driften sker med udgangspunkt i den af Byrådet vedtagne effektiviseringsstrategi. Ledere af områder og institutioner melder konkrete forslag til effektiviseringer ind i et samlet effektiviseringskatalog, som forelægges til konkret beslutning i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet i juni. Effektiviseringer der ikke besluttet af Byrådet i juni flyttes til Omprioriteringskataloget med forslag til servicereduktioner. I december fremlægges endvidere en opsamling på yderligere effektiviseringer opnået i året.

Omprioriteringskatalog med servicereduktioner

Fagudvalgene udarbejder et katalog med forslag til eventuelle servicereduktioner på 2% af driftsbudgettet, svarende til i alt 29 mio. kr. Det enkelte fagudvalg skal udarbejde forslag for minimum udvalgets forholdsmæssige andel af kommunens serviceudgifter. Omprioriteringskataloget omfatter forslag til "frafaldsscenerier", hvor det giver mening.

Forslagene udgør et katalog, som Byrådet kan vælge imellem i budgetforhandlingerne i fase 3. Fagudvalgene foretager en politisk prioritering af forslagene ud fra hvilke forslag det politisk vil være mest/mindst ønskelige at gennemføre. Minimum 1/3 af forslagene skal beløbsmæssigt prioriteres grønne, og maksimum 1/3 må prioriteres røde. Forslag fra tidligere års budgetprocesser kan indgå, og der sker ikke nogen forudgående afvejning af om forslagene er politisk gennemførbare, da det beror på den politiske prioritering.

Katalog med større politiske ønsker og spørgsmål til budgettet

Fagudvalgene behandler og prioriterer initiativsager om større politiske ønsker op spørgsmål, der er fremkommet inden fristen den 29. marts. Når fagudvalgenes budgetproces er afsluttet, samles de initiativsager som fagudvalgene har oversendt til budgetforhandlingerne i et katalog med fagudvalgenes politiske ønsker til budgettet. Kataloget omfatter både anlæg

og drift, samt sager oversendt til budgetforhandlingerne fra fagudvalgene. Kataloget indgår som materiale til budgetforhandlingerne.

Anlægsinvesteringer

Forvaltningen udarbejder kvartalsvis en oversigt over, hvilken fase de allerede besluttede anlæg er i jf. ejendomsstrategien til fagudvalg og Økonomiudvalg. Ønsker til nye anlægsinvesteringer følger processen for initiativsager.

Dialogproces for fagudvalg og Økonomiudvalg

Fagudvalgene gennemfører en dialogproces med interessenterne på området med udgangspunkt i de foreliggende budgetnotater og kataloger, og sikrer at interessenternes synspunkter indgår i belysningen af forslagene. Økonomiudvalget varetager dialogen med medarbejdere via Hovedudvalget.

Budgetnotat 4: Nøgletalsnotat

Nøgletal kan give et vist billede af Allerød Kommunes serviceniveau sammenlignet med andre kommuner. Der anvendes nøgletal fra Vive, da de i modsætning til mange andre nøgletal forsøger at tage højde for forskelle i befolkningssammensætningen i kommunerne.

Budgetnotat 5: Kvalitetsnotat

For at understøtte byrådets ønske om øget politisk fokus på kvalitet og effekt på serviceområderne, udarbejdes der et nyt budgetnotat, der giver et

overblik over de kvalitetsindikatorer der i dag findes på de større serviceområder, ud over de almindelige økonomiske nøgletal.

Igangværende analyser og strategiprocesser

Der er med tidligere budgetforlig og byrådsbeslutninger igangsat flere analyser og strategiprocesser, der forløber parallelt med budgetprocessen. Tidsplanerne for disse er besluttet særskilt. For at sikre en samlet kobling til budgetprocessen, udarbejder Forvaltningen en samlet notat, der forelægges fagudvalg og Økonomiudvalg i juni/august. Eventuelle nye analyser besluttet med budgetforliget for 2020-27.

Budgetnotat 6: Det administrative budgetgrundlag

Økonomiaftalen og de administrative budgetændringer indarbejdes i budgettet, og præsenteres for Økonomiudvalget og Byrådet i august som det administrative budgetgrundlag i budgetnotat 6. Administrative budgetændringer skyldes mer- eller mindreudgifter som følge af regnskab 2018 og ændrede budgetforudsætninger, løbende effektiviseringer, demografiudvikling, byrådsbeslutninger samt konsekvenser af økonomiaftale og lovændringer. Anlægsudgifter i det administrative budgetgrundlag tager udgangspunkt i investeringsoversigten 2019-26, evt. revideret som følge af politiske beslutninger. I 2027 er anlægsrammen uspecificeret og udgør 55 mio. kr., og der budgetteres med 0,4% i økonomisk opbremsning. Forvaltningen følger KL's tilskudsmodel for skatter og udligning.

MAJ	JUNI	AUGUST
Administrativ høring af effektiviseringskatalog. Fagudvalgene behandler indholdet i forslagene til servicereduktioner i Omprioriteringskataloget. Budgetnotat 4: "Nøgletalsnotat" forelægges fagudvalg, Økonomiudvalg og byråd.	Fagudvalgene indstiller effektiviseringskataloget til beslutning i Byrådet, foretager en politisk prioritering af forslagene til servicereduktioner i Omprioriteringskataloget samt behandler og prioriterer initiativsager med større politiske ønsker og spørgsmål (Del 1). Budgetnotat 5: "Kvalitetsnotat" forelægges fagudvalg, Økonomiudvalg og byråd.	Orientering om status på igangværende analyser og strategiprocesser. Fagudvalgene behandler og prioriterer initiativsager med større politiske ønsker og spørgsmål (Del 2). Budgetnotat 6: "Administrativt budgetgrundlag": Økonomiudvalget og Byrådet orienteres om det administrative budgetgrundlag for 2020-27.

Fase 3: Borgmesterens budgetoplæg og budgetforhandlinger

I den tredje fase af budgetprocessen gennemføres årets budgetforhandlinger. Fasen indledes med at Borgmesterens budgetoplæg offentliggøres, hvorefter der gennemføres høring. Derefter afholdes Byrådets budgetseminar, og endelig sker 1. og 2. behandling og afsluttes med vedtagelsen af budgettet i Byrådet.

Borgmesterens budgetoplæg

Borgmesteren udarbejder et budgetoplæg baseret på politiske forslag og input fra budgetlægningsprocessens to første faser samt på det administrative budgetgrundlag. Budgetoplægget sætter rammerne for de videre budgetforhandlinger.

Offentlig høring

Den samlede offentlige høring af budgettet ligger i perioden 23. august til 3. september. Høringen sker på baggrund af borgmesterens budgetoplæg, som ligger til grund for byrådets 1. behandling af budgettet.

Byrådets 1. behandling af budgettet

Borgmesterens budgetoplæg for 2020-27 udgør materialet til Byrådets 1. behandling af budgettet den 17. september. Byrådets 1. behandling består

af, at budgettet oversendes til 2. behandlingen og dermed også til de mellemliggende budgetforhandlinger.

Borgermøde

Byrådet afholder borgermøde om budgettet den 28. august 2019. Programmet tilrettelægges af Økonomiudvalget i august. Temaet for borgermødet er borgmesterens budgetoplæg 2020-27.

Budgetseminar for byrådet

Formålet med budgetseminaret er, at byrådet får et fælles grundlag bl.a. i form af overblik over de politiske prioriteringer i fagudvalgenes budgetproces, så der politisk kan arbejdes tværgående med kommunens samlede udvikling og det kommende års budget. Forvaltningen fremlægger et forslag til program til Økonomiudvalget i juni.

Budgetforhandlinger og budgetforlig

De politiske budgetforhandlinger foregår i perioden den 4-22. september.

Ændringsforslag og Byrådets 2. behandling af budgettet

Fristen for politiske ændringsforslag til budgettets 2. behandling er fastsat til den 22. september. Budgettets 2. behandling er den 8. oktober.

AUGUST

Borgmesterens budgetoplæg offentliggøres den 23. august.

Borgermøde om budgettet den 28. august.

Høring af budgetoplægget gennemføres den 23. august til 3. september.

SEPTEMBER

Budgetseminar for Byrådet 30-31. august.

1. behandling af budgettet den 17. september.

Budgetforhandlinger gennemføres i perioden den 4-22. september.

Frist for ændringsforslag er den 22. september.

OKTOBER

2. behandling af budgettet den 8. oktober.

Fase 4: Implementering af budget 2020-27

I den fjerde og sidste fase af budgetprocessen implementeres det vedtagne budget 2020-27, og her vil Byrådet, Økonomiudvalget og fagudvalgene:

- Afholde bydelsmøder om budgetforlig.
- Blive orienteret om implementering af budget 2020-27.
- Anlæg vil blive behandlet efter Ejendomsstrategien.
- Der fremlægges sager for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd, når analyser igangsat i budgetforlig, er gennemført.
- Indstille og beslutte forslag til effektiviseringer.

Bydelsmøder om budgetforlig

Efter budgetvedtagelsen afholder byrådet møder i de tre bydele om det indgåede budgetforlig.

Status for implementering af budget 2020-27

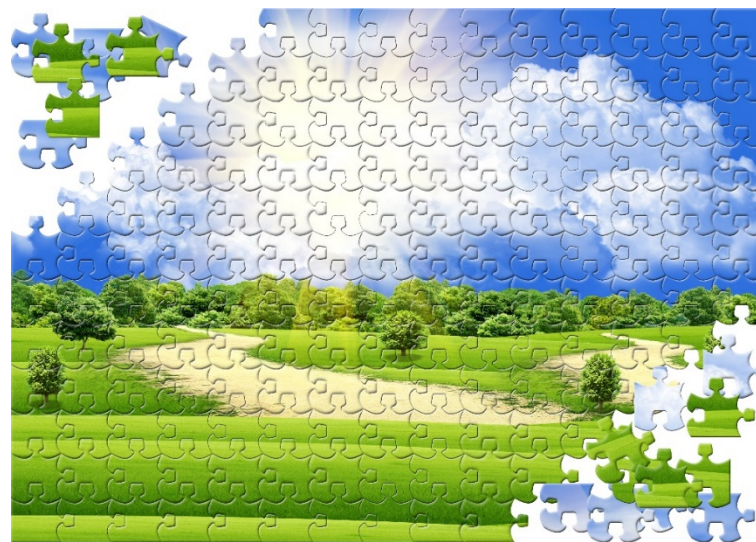
Økonomiudvalget orienteres om status for implementering af budgetforliget for 2020–27 i december 2019. Her fremlægger Forvaltningen en oversigt og status for de emner, der fremgår af budgetforliget. Samtidig fremkommer Forvaltningen med forslag til den videre behandling af emnerne i budgetforliget. Anlæg vil efterfølgende blive behandlet efter Ejendomsstrategien, og der vil blive rejst sager på fagudvalgene. Sager vedr. implementering af budgetændringer fremlægges på fagudvalgene med henblik på igangsættelse. Fx vedrørende opstart af projekter, konkretisering af fagligt indhold eller nærmere fordeling af bevillingen på aktiviteter.

Effektiviseringskatalog december

Fagudvalgenes arbejde med effektiviseringer af driften sker med udgangspunkt i den af Byrådet vedtagne effektiviseringsstrategi for 2017-20. Den nuværende proces for arbejdet med effektiviseringer indebærer, at ledere af områder og institutioner melder konkrete forslag til effektiviseringer ind i et samlet effektiviseringskatalog, som første gang forelægges til konkret beslutning i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet i juni. De yderligere effektiviseringer, der er opnået i året fremlægges i en ny sag i december.

Status for implementering af budget 2019-26

Forvaltningen udarbejder en status på implementering af budgetforliget, der forelægges fagudvalg og Økonomiudvalg i august. Eventuelle nye analyser besluttet med budgetforliget for 2020-27.

Åbenhed og høring i budgetprocessen

Byrådet lægger vægt på åbenhed og dialog om budgettet. Alle budgetnotater og kataloger lægges derfor løbende på kommunens hjemmeside.

Offentlig høring

Den samlede offentlige høring af budgettet ligger i perioden 23. august til 3. september. Høringen sker på baggrund af borgmesterens budgetoplæg, som ligger til grund for byrådets 1. behandling af budgettet.

Løbende åbenhed

Der er løbende mulighed for at sende kommentarer og forslag i budgetprocessen. I nedenstående figur fremgår, hvornår de dokumenter der indgår i forberedelserne, offentliggøres.

Fagudvalgene dialogmøde

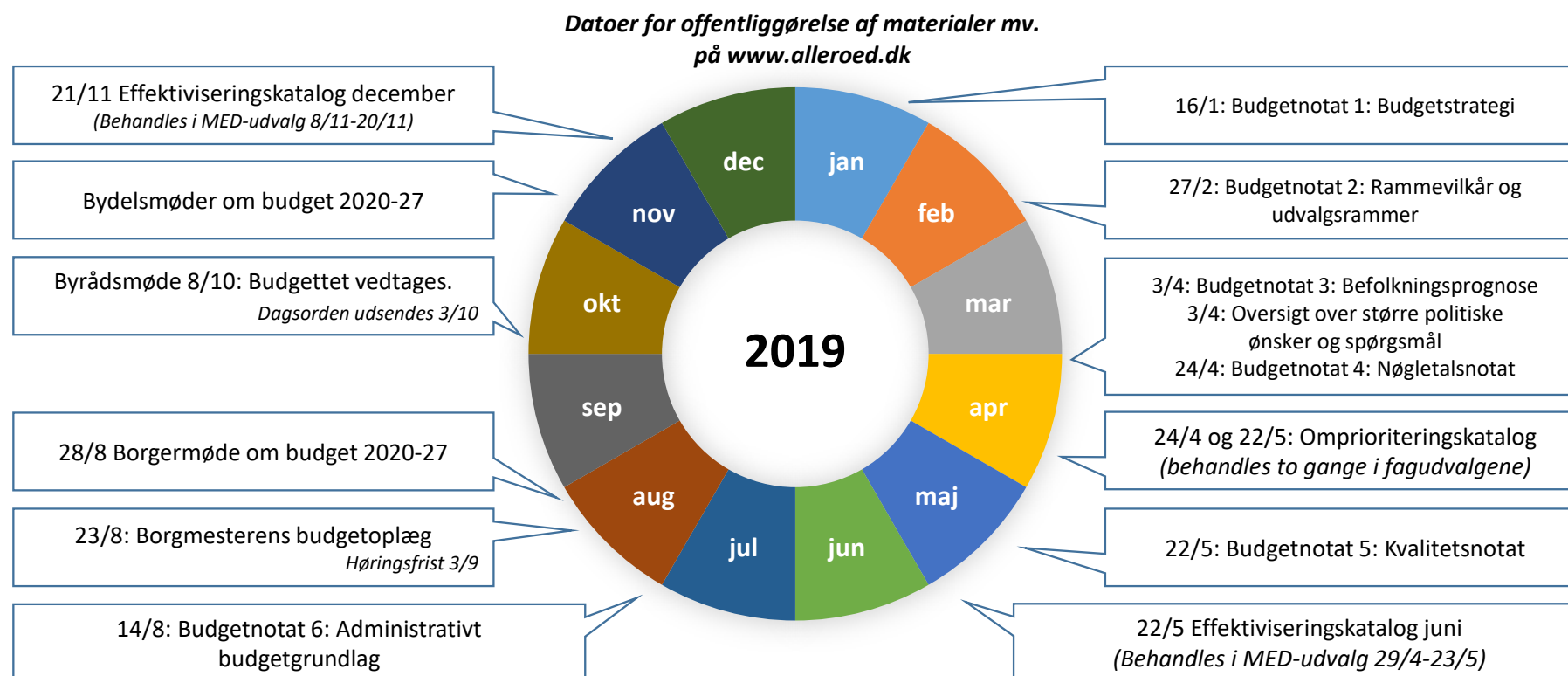
Hvert fagudvalg tilrettelægger også deres egen dialogproces, hvor interessenter inviteres til møder på udvalgets område. Dialogprocessen fastlægges af fagudvalgene i marts.

Administrativ høring

I supplement til den offentlige høring sendes fagudvalgenes effektiviseringskataloger i høring i MED organisationen forud for fagudvalgenes behandling.

Mailadresse: sekretariat@alleroed.dk

Alle kommentarer og forslag sendes til hele byrådet.

Bilag 1: Oversigt over budgetprocessen for 2020-27

Fase	Dato	Fagudvalgene	Økonomiudvalget	Byrådet	Borgmesteren
FASE 1	Jan.		Indstiller budgetstrategien for 2020-27 til byrådet.	Beslutter budgetstrategien for 2020-27.	
	19/2		Dialogmøde med Hovedudvalget.		
	Marts	Budgetnotat 1: "Budgetstrategi 2020-27". Budgetnotat 2: "Rammevilkår og budgetrammer". Beslutter dialogproces for fagudvalgets område.	Budgetnotat 2: "Rammevilkår og budgetrammer". Program for forårsseminar besluttet. Drøfter muligheden for at arbejde med analyser af konkrete områder	Budgetnotat 2: "Rammevilkår og budgetrammer".	
	29/3			Frist for indsendelse af større spørgsmål og ønsker.	
	April		Oversigt over fremsendte større spørgsmål og ønsker behandles. Budgetnotat 3: "Befolkningsprognose".		
	26-27/4			Forårsseminar for byrådet	
FASE 2	Maj	Budgetnotat 3: "Befolkningsprognose". SVBU og BSU tager efterfølgende stilling til nødvendige kapacitetstilpasninger.			

Fase	Dato	Fagudvalgene	Økonomiudvalget	Byrådet	Borgmesteren
	29/4-23/5	Effektiviseringskatalog juni sendes i administrativ høring i MED-udvalg. Høringsfrist 23/5.			
	Maj	Behandler forslagene til servicereduktioner i Omprioriteringskataloget. Budgetnotat 4: "Nøgletalsnotat".	Budgetnotat 4: "Nøgletalsnotat".	Budgetnotat 4: "Nøgletalsnotat".	
	Juni	Indstiller Effektiviseringskatalog juni til beslutning i Byrådet. Politisk prioritering af forslagene til servicereduktioner i Omprioriteringskataloget. Behandler og prioriterer initiativsager med større politiske ønsker og spørgsmål (Del 1). Budgetnotat 5: "Kvalitetsnotat".	Indstiller Effektiviseringskatalog til beslutning i Byrådet. Budgetnotat 5: "Kvalitetsnotat". Program for budgetseminar den 30-31. august.	Beslutning om udmøntning af effektiviseringer i Effektiviseringskatalog. Budgetnotat 5: "Kvalitetsnotat".	
	August	Orientering om status på igangværende analyser og strategiprocesser, samt implementering af budget 2019-26. Behandler og prioriterer initiativsager med større politiske ønsker og spørgsmål (Del 2).	Orientering om status på igangværende analyser og strategiprocesser, samt implementering af budget 2019-26. Budgetnotat 6: "Administrativt budgetgrundlag". Program for borgermødet den 28. august.	Budgetnotat 6: "Administrativt budgetgrundlag".	

Fase	Dato	Fagudvalgene	Økonomiudvalget	Byrådet	Borgmesteren
			Dialogmøde m. Hovedudvalget.		
FASE 3	23/9				Borgmesterens budgetoplæg 2020-27 sendes i høring.
	23/8-3/9				Høringsperiode for budget 2020-27.
	28/8			Borgermøde vedr. budget 2020-27 til 1. behandling.	
	30-31/8			Budgetseminar for byråd (fredag/lørdag med overnatning).	
	Sept.		1. behandling af budget 2020-27 (10/9).	1. behandling af budget 2020-27 (17/9).	
	4-22/9				Politiske forhandlinger og indgåelse af budgetforlig.
	22/9			Frist for aflevering af ændringsforslag til budget 2020-27.	
	Okt.		2. behandling og indstilling om vedtagelse af budget 2020-27, valg af udskrivningsgrundlag, skatteprocenter og takster (1/10).	2. behandling og endelig vedtagelse af budget 2020-27, valg af udskrivningsgrundlag, skatteprocenter og takster (8/10).	
FASE 4	Dec.	Effektiviseringskatalog december sendes i høring i MED-udvalg. Høringsfrist 21/11.			
	Dec.	Indstiller Effektiviseringskatalog december til beslutning i Byrådet.	Indstiller Effektiviseringskatalog december til beslutning i Byrådet. (10/12)	Beslutning om udmøntning af effektiviseringer i Effektiviseringskataloget. (19/12)	

Fase	Dato	Fagudvalgene	Økonomiudvalget	Byrådet	Borgmesteren
	Dec.	Status for implementering af budgetforlig 2020–27.	Status for implementering af budgetforlig 2020–27. (10/12)		